

# AVM Kanunu Meclis'te Kabul Edilerek Yasalaştı

---

**MTS - Alışveriş merkezlerine ilişkin düzenlemeyi de içeren Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı. - 16.01.2015**

---

Kanunda, alışveriş merkezi, "Bir yapı veya alan bütünlüğü olan, içinde büyük mağaza ya da beslenme, giyinme, eğlenme, dinlenme, kültürel ve benzeri ihtiyaçların bir kısmının veya tamamının karşılandığı diğer iş yerleri bulunan, merkezi bir yönetime ve ortak kullanım alanları ile yönetmelikle belirlenen diğer niteliklere sahip işletme" olarak tanımlanıyor.

Perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin yapılması, ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi, değerlendirilmesi, sonuçlandırılması ve bu işletmelere yönelik veri tabanının oluşturulması ile bilgi paylaşımının sağlanması amacıyla Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde, Perakende Bilgi Sistemi (PERBİS) kurulacak.

PERBİS, Bakanlıkça ilgili kurum ve kuruluşların erişimine açılacak ve bu kurum ve kuruluşlar nezdinde kurulan elektronik kayıt sistemleriyle çevrimiçi olarak birbirine bağlanacak.

Perakende işletmeler, iş yeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili belediye veya il özel idareleri ile diğer idareleri kapsayan yetkili idarenin izniyle açılacak ve faaliyete geçecek. İzin, PERBİS üzerinden verilecek.

İş yeri açma başvurusu uygun bulunmayanlara sonuç en geç 30 gün içinde gerekçeli olarak tebliğ edilecek.

## **Üreticinin de markasına yer verilecek**

Büyükşehirlerde, alışveriş merkezlerine yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi ve iş yeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye büyükşehir belediyeleri yetkili olacak. Alışveriş merkezi projesi için yapı ruhsatı verilirken, üst meslek kuruluşlarının görüşleri alınacak. Bu kuruluşlar görüşlerini 15 gün içinde bildirecek.

Büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmeler, üretici ya da tedarikçiden mağaza açılışı ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli gibi adlar altında ürün talebini doğrudan etkilemeyen bir prim ya da bedel talep edemeyecek.

Perakende işletmeler, satışa konu ürünün talebini doğrudan etkileyen reklam, anons veya raf tahsisi gibi hizmetlerden dolayı üretici ya da tedarikçiden, sözleşmede türü ve oranı belirtilmedikçe prim ya da bedel talebinde bulunamayacak.

Üreticiler ya da tedarikçiler ile perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden kaynaklı ödemelerin, sözleşmede öngörülen tarihte yapılması esas olacak.

Üretim tarihinden itibaren 30 gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresi, üretici veya tedarikçinin tarımsal ya da hayvansal ürün üreticisi ya da küçük veya orta ölçekli işletme olduğu durumlarda, teslim tarihinden itibaren 30 günü geçemeyecek.

Yurtiçinde üretilen ve gıda, içecek, temizlik, kişisel bakım ürünlerini gibi hızlı tüketim malı niteliği taşıyan mağaza markalı ürünlerin üzerinde ve ambalajında, perakendecinin ad, unvan veya markasının yanı sıra üreticinin ad, unvan ya da markasına yer verilecek.

## **Kampanyalı satış ve alışveriş festivali**

Perakende işletmeler, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uymak kaydıyla indirimli ya da promosyonlu satış kampanyaları düzenleyebilecek. Ancak kampanyanın süresi; iş yeri açılışı, devri, kapanışı, adres ya da faaliyet konusu değişikliğinde 3 ayı, tasfiye durumunda ise 6 ayı geçemeyecek.

Perakende işletmeler, başlangıç ve bitiş süresi belli olmayan indirimler yapamayacak.

Mahalli idareler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile bunların ortağı olduğu şirketler ve diğer tüzel kişiler; birlikte ya da bağımsız olarak, perakende işletmelerin katılımıyla, yılın belli dönemlerinde, alışveriş festivali düzenleyebilecek.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu festivaller için ayıracakları ödenek miktarı, bütçelerinin yüzde 5'ini geçemeyecek. Alışveriş festivalinin başlangıç ve bitiş tarihleri ile festivalin programı ve uygulama alanı önceden Bakanlığa bildirilecek.

### **Sürekli indirimli satış**

Kanunda, sürekli indirimli satış; seri sonu, sezon sonu, ihraç fazlası, kusurlu ve benzeri malların, perakende işletmelerce, indirimli fiyattan ya da malların fabrika çıkış fiyatı üzerinden yıl boyunca satılması olarak tanımlanıyor.

Sürekli indirimli satış yapan perakende işletmelerin ön cephesinde ve mağaza içerisinde kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde bu satış türünü gösterir ya da çağrıştırır ibarelere yer verilecek.

### **Ortak kullanım alanları**

Alışveriş merkezi, büyük mağaza, zincir mağaza ve diğer ticari işletmeler İmar Kanunu ve ilgili mevzuatına göre müşterileri için otopark alanı oluşturmakla yükümlü olacak.

Alışveriş merkezlerinde, satış alanının en az binde beşine tekabül eden alanın sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmesi amacıyla ayrılması zorunlu olacak. Bakanlık, bu oranı bir katına kadar arttırmaya yarısına kadar azaltmaya yetkili olacak.

Alışveriş merkezlerinde, acil tıbbi müdahale ünitesi, ibadet yeri, bebek bakım odası, çocuk oyun alanı gibi ortak kullanım alanları oluşturulacak.

Ortak kullanım alanları, engelliler ile yaşlı ve çocukların ihtiyaçtan dikkate alınarak oluşturulacak.

### **Yer ve raf tahsisi**

Alışveriş merkezlerinde, esnaf ve sanatkar işletmecilerine rayiç bedel üzerinden kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az yüzde beşi oranında yer ayrılacak. Bu yerler, esnaf ve sanatkar işletmecilerinden yeteri kadar talep olmaması ya da boşalan yerlerin duyuru tarihinden itibaren 10 gün içinde doldurulamaması halinde diğer talep sahiplerine de kiralanabilecek.

Alışveriş merkezlerinde, geleneksel, kültürel ya da sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az binde 2'si oranında yer ayrılacak. Bu yerlerin kira bedeli, rayiç bedelinin dörtte birinden fazla olamayacak.

Hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalarda, satış alanlarının en az yüzde 1'ine tekabül edecek şekilde raf alanı, mağazanın bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla yöresel ürünlerin satışına ayrılacak.

### **Çalışma saatleri**

Mesleğe, mevsime ve turizme özgü şartlar ve benzeri hususlar gözetilerek perakende işletmelerin bir kısmının ya da tamamının çalışma saatleri, meslek kuruluşlarının müşterek teklifi üzerine yetkili idarenin görüşü alınarak vali tarafından belirlenebilecek.

Esnaf ve sanatkar işletmelerinin çalışma saatlerinin belirlenmesinde, meslek kuruluşunca ilgili esnaf ve sanatkar odasının görüşü alınacak.

Üst meslek kuruluşlarının müşterek teklifi üzerine, faaliyet kollarına göre perakende işletmelerin çalışma saatlerinin bölge ya da ülke düzeyinde belirlenmesine Bakanlık yetkili olacak.

### **Tedarik ve dağıtım kooperatifleri**

Esnaf ve sanatkar işletmelerince satışa sunulan malların etkin bir şekilde piyasadan temini amacıyla tedarik ve dağıtım kooperatifleri kurulabilecek.

Perakende ticaretin kanunun amacına uygun olarak yapılmasının sağlanması amacıyla karşılıklı bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak, sektöre yönelik politika oluşturulmasına katkı sağlamak, sorunları tespit etmek, alınacak önlemleri belirlemek ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini sağlamak üzere Bakanlığın koordinatörlüğünde Perakendeciler Konseyi oluşturulacak.

Bir işletmenin zincir mağaza sayılması için en az beş şubesi bulunması şartı aranacak.

Kooperatifler, kuruldukları tarihten itibaren, 10 yıl boyunca gelir vergisi ve kurumlar vergisi kanunları kapsamında tahsil edilecek vergileri yüzde 50 tutarında ödeyecek.

### **Denetim**

Bakanlık, kanunun uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikayetlerle ilgili olarak

perakende işletmeler nezdinde denetim yapmaya yetkili olacak. Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, perakende işletmeler nezdinde gerekli denetim ve uygulamaları yapmakla görevli ve yetkili olacak.

Perakende işletmeler, yapılan denetimler sonucunda Bakanlıkça alınması istenen tedbirlere uymak zorunda olacak.

Kanuna göre, kanuna aykırı hareket eden perakende satış işletmelerin 2 bin lira ile 50 bin lira arasında ceza uygulanacak.

### **Kayıt sırasında, ustalık belgesi belgesi istenmeyecek**

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesinde, meslek odaları, iş yeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, o iş yerinde ustalık gerektiren işleri yapacaklardan ustalık belgesi ya da en az ön lisans diploması istemek zorunda olacak. Birden fazla kişi çalışıyorsa, bir kişiden ustalık belgesi alınması yeterli olacak. Odaya kayıt sırasında, ustalık belgesi veya muadili belgeler istenmeyecek.

İş yerinin açılışında, esnaf, sanatkar ya da tacirin, kendisinden ya da çalışanlardan her bir meslek dalında en az bir kişi için ustalık belgesi istenecek.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın teşkilat ve görevlerine ilişkin düzenlemeye, "Elektronik ticarete yönelik düzenlemeler yapmak, bu konuda mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, elektronik ticaretin gelişimine ilişkin çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirleri almak" hükmü eklenecek.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce perakende işletmelerin almış olduğu iş yeri açma ve çalışma ruhsatlar geçerliliğini koruyacak.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almış olan alışveriş merkezlerinde zorunlu olan ortak kullanım alanları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde oluşturulacak.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, yurtiçi fuar, sergi ve panayırlara yönelik düzenlemeler yapabilecek, izin verebilecek.

Hafta Tatili Hakkında Kanun hükümleri, perakende işletmeler hakkında uygulanmayacak.

Merkezi yönetim bütçe kanunları kapsamında yapılacak atamalar dışında, merkezi yönetim bütçe kanunlarında yer alan kısıtlamalara tabi olmaksızın, toplam 3 bini geçmemek üzere Bakanlık tarafından belirlenecek boş kadrolara atama yapılabilecek.

---

**Telefon:** +90 (312) 473 84 23

**E-Posta:** mts@mevzuattakip.com.tr

**Adres:** Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA